
Debattkultur på e-postlisten Eyr

AKTUELT

GRETE STRAND

Email: grete.strand@legeforeningen.no

Nettredaksjonen

Den typisk mannlige debattstilen på nettet kjennetegnes ofte av en aggressiv tone. E-postlisten Eyr er imidlertid et unntak fra denne regelen.

I en hovedoppgave i anvendt språkvitenskap ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i Trondheim har Janne Bromseth sammenliknet Eyr, som er allmennpraktikernes debattforum på Internett, med en politisk venstreradikal debattliste som hun har gitt pseudonymet Radikalt Forum. Blant spørsmålene hun har forsøkt å svare på er: Hva kjennetegner debattkulturen på Eyr, og hva synes allmennlegene selv er bra og dårlig debattkultur på denne e-postlisten?

Bromseth sier til Tidsskriftet at kommunikasjonen på Eyr til tider har et intimt og personlig preg, samtidig som hvem som helst kan lese det: – Dette er kanskje noe man ikke tenker på når man deltar. I desember 1999 var det i overkant av 500 deltakere på Eyr, og alle innleggene som postes på e-postlisten kan også leses på Internett, sier Bromseth.

Hun har vært nysgjerrig på hvordan legene og de venstreradikale skaper debattkulturen på de to ulike listene. På Eyr valgte hun å se nærmere på debattkjeden om fastlegeordningen, som går helt tilbake til mars 1998. Undersøkelsen har vært gjort ved å intervjuer listeadministratorene, tekstanalysere selve debatten og sende ut spørreskjema til debattdeltakerne om hva de oppfatter som god og dårlig oppførsel i debatten. Begge listene er observert over lang tid.

Kollegialt fellesskap

Den klareste forskjellen på de to listene er at det i den politiske debattlisten brukes retoriske knep i stor grad. Personangrep er akseptert, og det er om å gjøre å selv fremstå i et godt lys, mens motparten svertes.

På Eyr er debattkulturen annerledes. Bromseth mener det er fordi allmennlegene skaper et sterkt kollegialt fellesskap. – Det blir et viktig premiss for å delta. Det er liten aksept for usaklige angrep på andre. Dessuten er kunnskap en viktig ingrediens i diskusjonen, sier hun.

På Eyr er det en stor konsensus om hva som er god debattkultur. Legene på Eyr liker korte og poengterte innlegg. I innholdet i meldingene er saklighet og faglighet satt øverst. Praktiske problemstillinger og meningsyttringer er også populært.

Det som absolutt er dårligst likt, er når mye kopieres fra foregående innlegg. Lange innlegg generelt blir heller ikke godt mottatt.

Reklame, usaklig personkritikk og personangrep liker legene heller ikke. Dessuten er skrivefeil sjenerende for noen. De aller fleste er imidlertid godt fornøyd, og ønsker små eller ingen endringer av Eyr. Mange fremhever Hogne Sandvik som en god listeadministrator.

Kjønnspektivet

På Eyr og på den politiske listen er det ca. 85 % menn som deltar. Et av funnene til Bromseth er at de to diskusjonsgruppene har ulike preferanser og premisser for debatt på tross av at de begge er mannsdominerte. Flere amerikanske undersøkelser av nettdebatt antyder at den typisk mannlige debattstilen på nettet kjennetegnes av en nokså aggressiv tone. Dette stemmer godt overens med det politiske forumet som Bromseth har studert. Eyr er et unntak fra denne regelen, og viser at premisser for debattstil på Internett ikke nødvendigvis bare kan knyttes til kjønn. Andre faktorer er av stor betydning; som tema, deltakere og listeadministrator.

E-postkommunikasjon

E-postmeldinger er interaktiv kommunikasjon. Deltakerne forholder seg til hverandre hele tiden, og refererer til hverandre. – Det er en kobling mellom det muntlige og det skriftlige. Det er som en direkte dialog der man bruker svartasten og skriver kommentarer rett inn i andres tekst, sier Bromseth. Hun legger til at skrivefeil ikke betyr så mye. Stilen er uformell, og til tider kommer innleggene inn i raskt tempo.

Mange mener at e-postmeldinger er en mellomting mellom brev og telefon, men Bromseth påpeker at e-postmeldinger er noe helt nytt. – Når nye medier for kommunikasjon introduseres, bruker vi etablert kunnskap om andre medier for å forstå hva det nye innebærer. Dette har også skjedd ved introduksjonen av Internett. Etter hvert som vi bruker e-postmeldinger over tid, er det ikke nødvendig å tenke på det som en erstatning for telefon eller brev. Vi vil få en større felles forståelse av hva vi kan bruke den nye teknologien til og hvordan.

Eyr kan leses på Internett på adressen: www.uib.no/isf/eyr/

Publisert: 30. januar 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.